

**Výročná správa mesta Svidník
ku riadnej a konsolidovanej účtovnej závierke
za rok 2019**

OBSAH	str.
1. Identifikačné údaje mesta	3
2. Organizačná štruktúra mesta a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
3. Poslanie, vízie, ciele	4
4. Základná charakteristika konsolidovaného celku	7
4.1 Geografické údaje	7
4.2 Demografické údaje	8
4.3 Ekonomické údaje	8
4.4 Symboly mesta	10
4.5 História mesta	10
4.6 Pamiatky	13
4.7 Čestní občania mesta	21
5. Plnenie funkcií mesta	22
5.1 Výchova a vzdelávanie	22
5.2 Zdravotníctvo	23
5.3 Sociálne zabezpečenie	23
5.4 Kultúra	26
5.5 Hospodárstvo	28
6. Informácie o vývoji mesta z pohľadu rozpočtovníctva	28
7. Informácie o vývoji mesta z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	29
7.1 Riadna účtovná závierka	29
7.2 Konsolidovaná účtovná závierka	30
8. Hospodársky výsledok za rok 2018	31
8.1 Prehľad nákladov a výnosov za materskú jednotku	31
8.2 Prehľad nákladov a výnosov za konsolidovaný celok	32
9. Ostatné dôležité informácie	33
9.1 Prijaté granty a transfery	33
9.2 Poskytnuté dotácie	33
9.3 Významné investičné akcie v roku 2019	34
9.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti	34
9.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	35

1. Identifikačné údaje mesta

Názov: Mesto Svidník
Sídlo: Sovietskych hrdinov 200/33, 089 01 Svidník
IČO: 00331023

Štatutárny orgán mesta: primátorka mesta Mgr. Marcela Ivančová
Telefón: 054 75 21 098
Mail: primatorka@svidnik.sk
Webová stránka: www.svidnik.sk

2. Organizačná štruktúra mesta a identifikácia vedúcich predstaviteľov

---

Primátor/ primátorka mesta: Mgr. Marcela Ivančová

Zástupca primátora/ primátorky mesta : JUDr. PhDr. Michal Goriščák, PhD

Hlavný kontrolór mesta: Ing. Ivan Sagan

Mestské zastupiteľstvo: 15 členný zastupiteľský zbor mesta je zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách.

Mestská rada: poradný orgán primátora mesta, iniciatívny, výkonný a kontrolný orgán mestského zastupiteľstva – 5 členov.

Komisie MsZ: poradnými orgánmi mestského zastupiteľstva je 6 stálych komisií:

1. Komisia finančná, správy majetku a podnikateľskej činnosti,
2. Komisia výstavby, územného rozvoja, dopravy a životného prostredia,
3. Komisia pre vzdelávanie, kultúru, šport a mládež,
4. Komisia sociálna, zdravotná a bytová,
5. Komisia na ochranu verejného poriadku a šetrenie sťažností,
6. Komisia regionálneho rozvoja a cestovného ruchu.

Postavenie Komisií Mestského zastupiteľstva vo Svidníku upravuje hlavne:

- a) § 15 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- b) článok 13 Štatútu mesta Svidník v znení neskorších zmien,
- c) článok 7 zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších zmien.

Mestský úrad: zabezpečuje organizačné a administratívne veci mestského zastupiteľstva a primátora mesta ako aj orgánov zriadených mestským zastupiteľstvom.

Konsolidovaný celok tvoria tieto dcérske účtovné jednotky:

Rozpočtové organizácie	IČO	Štatutár / Riaditeľ
ZŠ Ul. Komenského	36158411	PaedDr. Helena Lacová
ZŠ Ul. 8. mája	36158429	Mgr. Jarmila Petnuchová
ZŠ Ul. Karpatská	35509082	Ing. Nadežda Ignáčová
Základná umelecká škola	36158291	Mgr. Marcel Prokop DiS. Art.
Centrum voľného času	42236444	Mgr. Jozef Dirga
MŠ Ľudovíta Štúra	42236410	Viera Haľková
MŠ Ul. 8. Mája	42236428	Mgr. Ľuboslava Binderová
MŠ Ul. Generála Svobodu	42236436	Anna Kurečková

Príspevková organizácia	IČO	Štatutár / Riaditeľ
Technické služby mesta Svidník	31301347	Michal Pich

Pridruženou účtovnou jednotkou s 20%-ou účasťou mesta je:

Obchodná spoločnosť založená mestom Svidník	IČO	Štatutár / Konateľ
Ekoservis Svidník, s.r.o. v konkurze / od 21.6.2018 /	36517089	Ing. Barnabáš Berta

3. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie mesta :

Mesto Svidník pri výkone samosprávy :

- vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom mesta a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným mestu do užívania
- zostavuje a schvaľuje rozpočet mesta a záverečný účet mesta
- rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu

- usmerňuje ekonomickú činnosť v meste a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území mesta
- vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v meste
- vytvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon
- zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecných cintorínov, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností mesta
- zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v meste, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump
- utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov mesta, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport
- plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie mesta, určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská
- obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciu dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života mesta, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v meste
- vykonáva vlastnú investičnú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov mesta a rozvoja mesta
- zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové právnické osoby
- organizuje hlasovanie obyvateľov mesta o dôležitých otázkach života a rozvoja mesta
- zabezpečuje verejný poriadok v meste, nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané, alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste
- zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt
- plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu- vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách
- vedie mestskú kroniku.

Vízie:

Program rozvoja mesta Svidník na roky 2016-2022 obsahuje stratégiu Mesta Svidník, určuje hlavné ciele a priority rozvoja mesta.

Vízie v období rokov 2016 – 2022 a hlavne na konci tohto obdobia predpokladajú, že mesto:

- a) Svidník, ako centrum podduklianskeho regiónu, bude vizuálne krásnym, čistým a zeleným mestom s množstvom udržiavaných a prírodných zón lákajúcich obyvateľov i návštevníkov regiónu.
- b) Mesto vo všetkých environmentálnych aspektoch bude zodpovedne voči svojim občanom i návštevníkom, občania budú zaniietení v ochrane a tvorbe životného prostredia.
- c) Mesto bude mať vytvorené kvalitne a dostatočné prvky technickej a občianskej infraštruktúry pre rast počtu bývajúcich obyvateľov i narastajúci počet návštevníkov, ktorí sa v meste a okolí zdržiavajú.

- d) Mesto, ako vyhľadávaná a kvalitne aj v zahraničí propagovaná destinácia cestovného ruchu so svojim bohatým kultúrne – historickým dedičstvom, bude dostupne a atraktívne jednak pre návštevníkov ale aj investorov a podnikateľov.
- e) Mesto zvýši svoju konkurencieschopnosť a zefektívni verejnú správu vrátane bezpečnosti.
- f) Mesto ponúkne obyvateľom kvalitne bývanie, atraktívne podmienky pre kultúrne a športové vyžitie a aktívne trávenie voľného času.
- g) Mesto bude pomáhať tým, ktorí to najviac potrebujú a komplexným poskytovaním sociálnych služieb bude pomáhať posilňovať funkciu rodiny ako základnej bunky spoločnosti.
- h) Mesto bude zabezpečovať podmienky pre inovatívne vzdelávanie pre všetkých občanov v moderných a upravených priestoroch.

Strategické ciele mesta podľa PRM mesta Svidník na roky 2016-2022 sú:

- a) Ochrana životného prostredia, tvorba krajiny, zlepšenie environmentálnych aspektov a dobudovania technickej infraštruktúry za účelom zlepšenia kvality života obyvateľov mesta i jeho návštevníkov.
- b) Zlepšenie kvality bývania, občianskej vybavenosti, ľudských zdrojov, kultúrnych a športových podmienok a sociálnej súdržnosti obyvateľov mesta.
- c) Zlepšenie konkurencieschopnosti lokálnej ekonomiky, tvorby a udržateľnosti pracovných miest a podnikateľských činností, podpora rozvoja cestovného ruchu a efektívnej verejnej správy v záujme zvýšenia kvality života v meste

Vízie v odpadovom hospodárstve:

Mesto Svidník sa v roku 2019 muselo vysporiadať s neúmerným množstvom odpadu, ktorý sa trikrát do týždňa vyvážal z 11 veľkoobjemových kontajnerov (VOK). Aj keď veľkú časť odpadu neprodukovali občania mesta, ale ten bol vyhodенý vo Svidníku, tak za vývoz a uloženie odpadu mesto zaplatilo až cca 50 tis. eur ročne. Na tomto množstve odpadu sa podieľali hlavne stavebné firmy, ktoré do týchto kontajnerov ukladali stavebný odpad. Taktiež občania mesta do VOK umiestňovali všetok domový odpad bez separácie.

Na základe uvedeného bolo potrebné zredukovať počet veľkoobjemových kontajnerov v ďalšom období s tým, že stavebný odpad do 1 m³ je možné vyvieŕ na zberný dvor a pri väčšom objeme objednať kontajner na Technických Službách mesta Svidník. Voľne stojace VKO boli v júli stiahnuté s tým, že sa zaviedol jednorazový hromadný zber. V roku 2019 bol tento zber veľkého odpadu z domácností na prelome mesiacov september – október. V tomto systéme sa bude pokračovať ďalej trikrát do roka, na jar, v lete a na jeseň. Taktiež na dvoch domových sídliskách boli jednorazovo osadzované kontajnery na zelený odpad, ktorý bol vyvážaný na kompostáren a následne kompost slúžil pre občanov mesta.

Od 1. januára 2019 platí novela zákona o odpadoch a táto zmena zvyšuje cenu za uloženie tony odpadu každý rok (v roku 2019 – 8 EUR, v roku 2020 – 13 EUR, v roku 2021 – 22 EUR). Od začiatku roka 2019 sa pozorne sleduje vývoj odpadového hospodárstva a prijímajú sa riešenia. Mesto je nútené pristúpiť aj k vysporiadaniu sa s neúmerným množstvom odpadu, ktorý sa vyváža z veľkoobjemových kontajnerov.

Mesto Svidník v ďalších rokoch upriami svoju pozornosť na zefektívnenie odpadového hospodárstva. Je to problém, ktorý sa dotýka všetkých občanov mesta ako aj podnikateľov. Od toho koľko odpadu sa vyprodukuje a koľko vytriedi závisí aj poplatok za odpad. Preto v ďalšom období bude vo Svidníku kladený dôraz na separáciu všetkých zložiek odpadu.

Občania mesta pozitívne vnímajú kroky na efektívne fungovanie odpadového hospodárstva, o čom svedčia aj štatistiky, ktoré ukazujú na zlepšenie oproti minulému obdobiu.

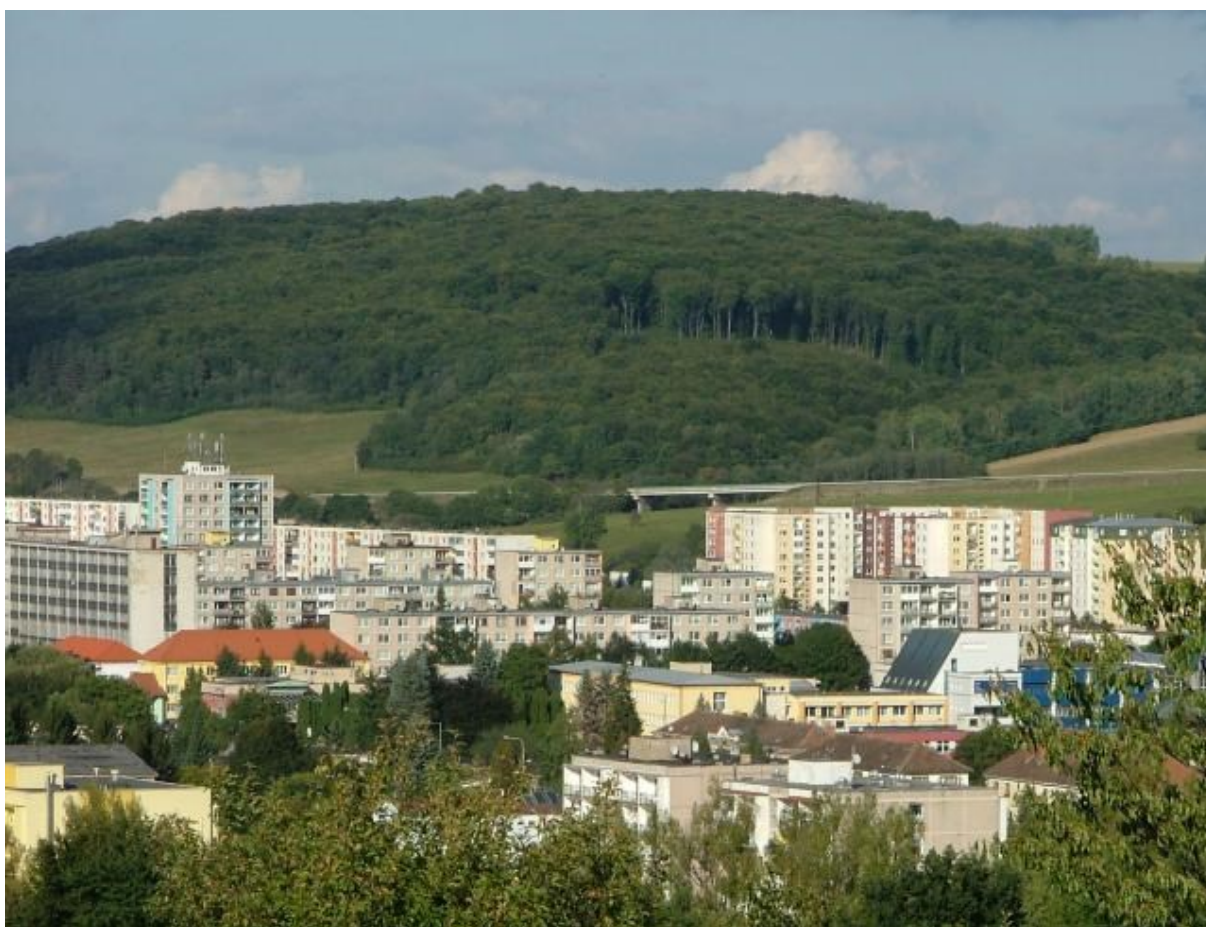
4. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Mesto Svidník je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Mesto Svidník je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou mesta Svidník pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jeho územia a o potreby jeho obyvateľov.

4.1 Geografické údaje

Geografická poloha mesta: Mesto Svidník je okresným mestom na severovýchode Slovenska, na sútoku riek Ladomírky a Ondavy. Má významnú polohu na ceste Vyšný Komárnik - Barwinek najväčší priechod zo Slovenskej republiky do Poľska, ale má tiež strategické umiestnenie na ceste Via Carpatia, ktorá prechádza cez Litvu, Poľsko, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko až do Grécka a nazýva sa tiež cestou budúcnosti pre východnú Európu. Orograficky patrí územie do oblasti Nízkych Beskýd, celkovo Oravská vrchovina a Laborecká vrchovina. Predstavuje širokú zníženinu medzi horstvami Východných a Západných Karpát. Najväčšie výšky dosahuje v pohraničnom rozvodnom chrbte. Ten je pomerne úzky a prestúpený sedlami. Reliéf územia je typický flyšový, má mierne, hladko modelované tvary. Ondavská vrchovina sa pomerne rýchlo znižuje zo severu na juh.

Susedné mestá a obce: Najbližšie položené mestá sú Gíraltovcce, Bardejov, Prešov, Hanušovce, Medzilaborce a Stropkov.
Susediace obce sú Nižný Orlík, Ladomírová, Stročin, Jurkova Voľa, Mestisko, Hrabovčák, Kapišová a Nižná Jedľová.

Celková rozloha mesta: 19,92 km²

Nadmorská výška: 230 m n/m

4.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31. decembru 2019: 10 651 obyvateľov

Národnostná štruktúra:

- Slováci 56,61 %
- Rusíni 29,80 %
- Nezistené 8,74 %
- Rómovia 3,57 %
- Ukrajinci 1,12 %
- Maďari 0,10 %
- Poliaci 0,06 %

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu:

- Gréckokatolíci 41,10 %
- Pravoslávni 25,82 %
- Rímskokatolíci 24,13 %
- Bez vyznania 5,17 %
- Nezistené 2,85%
- Evanjelici a. v. 0,93 %

Vývoj počtu obyvateľov:

Počet obyvateľov mesta k 31.12:

2015	2016	2017	2018	2019
11 073	10 975	10 875	10 651	10 752

Z prehľadu stavu obyvateľstva mesta je zrejmý neustály pokles obyvateľstva v meste. Klesá počet narodených detí, hoci aj úmrtnosť je nižšia oproti minulým rokom. Každoročné záporné migračné saldo spôsobuje každoročný úbytok obyvateľstva mesta. Hlavne mladé rodiny odchádzajú za prácou do zahraničia, kde už zostávajú žiť.

4.3 Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v okrese: K 31.12.2019 bola miera nezamestnanosti v okrese 10,78 %.
Z celkového počtu 2 197 evidovaných nezamestnaných bolo 1 213 žien.

Miera evidovanej nezamestnanosti :

Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
19,38 %	18,34 %	12,73 %	11,85 %	10,78 %

Vývoj nezamestnanosti: Nezamestnanosť v okrese má klesajúci charakter.

Údaje o uchádzačoch o zamestnanie za mesto Svidník:

Stav UoZ k 31.12.	2014	2015	2016	2017	2018	2019
muž	502	462	395	267	239	205
žena	507	488	459	363	324	268
Pohlavie spolu	1009	950	854	630	563	473
N/A - neurčené	0	5	0	0	0	0
10 - Neukončené základné vzdelanie	4	7	7	4	7	5
11 - Základné vzdelanie	156	147	155	134	136	113
12 - Nižšie stredné odborné vzdelanie	7	9	6	7	8	8
13 - Stredné odborné vzdelanie	286	265	216	164	146	118
14 - Úplné stredné odborné vzdelanie	360	328	270	193	163	134
15 - Úplné stredné všeobecné vzdelanie	49	44	42	27	18	16
16 - Vyššie odborné vzdelanie	8	4	4	3	3	2
17 - Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	19	19	26	19	15	17
18 - Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	118	120	127	79	65	56
19 - Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa	2	2	1	0	2	4
Vzdelanie spolu	1009	950	854	630	563	473
< 20 rokov	32	23	25	17	18	11
>= 20 do < 25 rokov	133	131	123	77	59	44
>= 25 do < 30 rokov	173	143	133	81	78	62
>= 30 do < 35 rokov	114	115	107	69	69	52
>= 35 do < 40 rokov	116	117	89	69	68	43
>= 40 do < 45 rokov	116	101	101	74	61	51
>= 45 do < 50 rokov	106	98	77	64	54	51
>= 50 do < 55 rokov	110	94	74	59	45	47
>= 55 do < 60 rokov	98	110	103	99	78	73
>= 60 rokov	11	18	22	21	33	39
Vek spolu	1 009	950	854	630	563	473

Nezamestnanosť v meste Svidník má taktiež klesajúcu tendenciu. Počet vidovaných nezamestnaných žien je vyšší oproti mužom, čo môže byť spôsobené nedostatkom pracovných príležitostí pre ženy a problémom zosúladenia rodinného a pracovného života.

Každoročný nižší počet nezamestnaných ovplyvňuje skutočnosť, že vysoký počet občanov mesta pracuje v zahraničí, najmä v Česku, Rakúsku, Nemecku a v ďalších krajinách Európy.

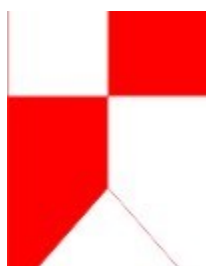
Dôležitým faktorom pri riešení nezamestnanosti v meste je skutočnosť, že mesto nemá k dispozícii pozemky pre potencionálnych investorov. V ďalšom období sa uvažuje s realizáciou malého priemyselného parku. Pre mesto je jednou z hlavných priorít vybudovanie rýchlostnej cesty R4, ktorá má spojiť Prešov zo Svidníkom, ale aj Maďarsko, Slovensko a Poľsko. Jej vybudovanie by bolo zásadným impulzom pre okres Svidník, ale aj mesto Svidník a hlavne pre podnikateľské subjekty, ktoré by mohli na území mesta realizovať svoje podnikateľské zámery.

4.4 Symboly mesta

Erb mesta : *"V červenom štíte strieborná silueta duklianskeho pamätníka."*

Historický symbol Svidníka podľa bližšie nedatovanej predlohy tvoril z pažite vyrastajúci strom, po stranách ktorého stáli dva kone. Svidník sa stal mestom v roku 1964 a pri príležitosti desiateho výročia tejto udalosti bol schválený novotvar erbu pozostávajúci zo štvrtého štítu. V jeho prvom a štvrtom červenom poli bola silueta duklianskeho pamätníka a dva stromy. Druhé a tretie pole bolo modré, bez figúry. Takého riešenie erbu nebolo v súlade so zvyklosťami domácej mestskej heraldickej tvorby, preto mesto roku 1984 pristúpilo k jeho heraldickej úprave. Z erbu sa vypustili nefunkčné modré polia i motív stromov a hlavnou erbovou figúrou zostal motív duklianskeho pamätníka, ktorý i keď nestojí na území mesta, je s ním tesne spätý. Autormi erbu sú Jozef Leško a Ladislav Čisárik. Mesto prijalo svoj erb 27. februára 1987.

Vlajka mesta : Mestská vlajka pozostáva z dvoch pozdĺžnych bielo-červených a červeno-bielých pruhov. V hornom pruhu pri žrdi je biely a dolnom pruhu červený štvorec. Vlajka má pomer strán 2:3 a je ukončená dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať mesta : Mestskú pečať tvorí mestský erb s kruhopolisom „MESTO SVIDNÍK“. Mestská pečať sa používa pri slávnostných príležitostiach napr. udelenie čestného občianstva mesta, na pečatenie významných listín a dokumentov a pod. Mestskú pečať uschováva primátor mesta

4.5 História mesta

Posledná tretina 13. storočia a prvá polovica 14. storočia boli veľmi rušné v zmene vlastníckych pomerov aj na území neskoršieho Svidníka. Prvá písomná správa týkajúca sa priamo Svidníka je v listine Jágerskej kapituly z 28. júna 1355, kde je Svidník zapísaný ako "Scyuidnyk".

Túto písomnú zmienku o Svidníku ako prvú bez pochybností považujú aj historici P. Fatkoš, B. Varsík a J. Beňko. Svidník vznikol ako nová dedina na základe nemeckého dedinského práva 10-20 rokov pred rokom 1355 na majetku panstva Stročín (predtým Stročín patril k panstvu Smilno). V listinách z r. 1269 a r. 1317 sa Svidník nespomína. Najstaršia - prvá písomná zmienka o Svidníku je teda z 28. júna 1355.

Svidník sa ďalej spomína v roku 1357. Vtedy v spore Mikuláša, syna Lórandu, sa v pôvodnom rozsiahлом chotári Stročina spomínajú ďalšie stredoveké dediny - Svidník, Orlík, Dubová a ďalšia dedina obývaná rusínskym obyvateľstvom, ktorá bola povrchovým archeologickým výskumom situovaná v chotári obce Jurková Voľa ako Rusinec (Oroszfalu). Svidník z roku 1370 zo stročinského panstva pripadol Petrovi Cudarovi, čo bolo potvrdené i kráľom Ľudovítom I. aj r. 1379. Cudarovci ho neskôr pripojili k makovickému hradnému panstvu. Odvtedy až do zániku feudalizmu v polovici 19. storočia Svidník patril panstvu Makovica so sídlom na Zborovskom zámku.

Sútok, ústie Lodomírky s Ondavou geograficky a hydrologicky podmienili, že pôvodný Svidník vznikol ako spomínané dve dediny – Nižný Svidník a Vyšný Svidník. Dvaja šoltýsi tu priviedli pôvodných, vtedy nových obyvateľov do dvoch dedín, ktorí užívali zákupné právo. Na začiatku 15. storočia tu už existovali dve sídliská. V roku 1414 a 1416 sa uvádzajú ako “Possessiones... Zuydnegh et alteram Zuydnegh”. Nové obyvateľstvo bolo drvivou väčšinou rusínskej národnosti a východného cirkevného obradu. Bola tu už aj farnosť. Prvá písomná zmienka o fare s farárom, zrejme dedičným je v Štátnom okresnom archíve v Bardejove, vo fonde Magistrát mesta Bardejova, sign. 2039. Uvádza sa ako Bagyko de Svidník a bagko /teda skomolene báťuško, báťko, ako vtedy, ba aj dodnes nazývali pravoslávnych farárov, popov/. Údaj je z roku 1478. Ak už vtedy /pravdepodobne v Nižnom Svidníku/ existovala fara, znamená, že rusínske obyvateľstvo sa tu usadilo natrvalo a možno konštatovať, že to bolo pôvodné, autochtónne, prvotné obyvateľstvo v oboch Svidníkoch, hoci nemožno vylúčiť aj postupné osídľovanie sa aj iného obyvateľstva /slovenského, poľského/ v tomto pohraničnom pásme.

Svidník a okolitý región v severovýchodnej časti východného Slovenska je v novodobej histórii spätý s oboma svetovými vojnami.

30. novembra 1914 pred večerom došli maďarskí vojaci od Duklianskeho priesmyku do Svidníka a začali miestnych obyvateľov vyháňať z domovov s tým, že idú nešťastní Rusi a ich pobijú. Ľudia v panike narýchlo si vzali najnutnejšie veci a začali odchádzať smerom k Prešovu. Cestou spozorovali ako dedina horí, lebo ju zapálili maďarskí vojaci, aby sťažili postup Rusom. K drevenému mostu v smere na Mestisko cez Ondavu Maďari nanosili slamu, poliali ju petrolejom a most podpálili. Ľudia narýchlo museli utekať cez Ondavu a cesta smerujúca k Giraltovciam bola preplnená rakúsko-uhorskou armádou. Preto obyvateľstvo z dediny sa muselo zastaviť pri vtedajšom mlyne pod terajšou vinárňou. K zhromaždeným ľuďom potom do tábora prišli Rusi. Potom sa ruskí vojaci ľudí pýtali, kde sa nachádzajú Maďari a tí ich nasmerovali do lesa.

Tento stav postupu ruských vojakov netrval dlho, lebo 7. – 9. decembra 1914 ich vojsko odtiaľ ustúpilo. Hneď po tomto ústupe prišli maďarskí vojaci a začali ľudí vyšetrovať, že kto ukazoval Rusom cestu, kde sa oni nachádzajú. Po tomto šetrení hneď nasledoval rozsudok a za toto konanie boli vo Svidníku obesení dvaja ľudia na telegrafických stĺpoch. V januári a vo februári 1915 začali Rusi novú ofenzívu, obsadili Svidník a ich vojská postúpili až po Šarišský Štiavnik. V ten čas sa obyvateľstvo odsťahovalo do Giraltoviec, kde Svidničania zotrvali 4 mesiace.

Od februára do mája 1915 boli v okolí Svidníka ťažké boje a strašné útoky na bodáky. Najkrvavejšie boje boli na Kaštieliku, Makovici a Čiernej hore. Vrch na Kaštieliku nazvali Rusi vrchom smrti. V okolí Svidníka po bojoch sa nachádzali hromadné hroby, v ktorých bolo pochovaných 300 – 500 vojakov.

2. septembra 1939 sa jednotky Hlinkovej gardy a slovenskej armády presúvali cez Svidník, keď sa s nemeckými vojskami zúčastnili prepadnutia Poľska. O dva roky neskôr 24. júna 1941 sa slovenskí vojaci rýchlej brigády presúvali cez Svidník, keď s nemeckou armádou sa zúčastnili pri prepadnutí ZSSR. Za zmienku stojí ešte jedna udalosť za Slovenského štátu, keď pri ceste z Medzilaboriec cez Stropkov, zavítal 6. augusta 1942 do Svidníka prezident Dr. Jozef Tiso. Svidničania mu pripravili slávnostné privítanie.

V máji 1944 pozdĺž Duklianskeho priesmyku boli rozmiestnení slovenskí vojaci 1. východoslovenskej divízie, veliteľstvo jedného pluku bolo vo Svidníku. S týmito vojakmi sa počítalo, že otvoria zakarpatské priesmyky pred postupujúcou červenou armádou. Zámer stroskotal lebo Nemci slovenských vojakov odzbrojili.

Svidník značne postihli duklianske boje, ktoré sa prejavili po prelome nemeckej obrany na výšine Obšar v Nižnom Komárniku. Po tomto prelome 25. novembra 1944 jednotky čs. armádneho zboru postúpili k rieke Ondave ku Svidníku, kde zaujali obranné postavenie. Týmto sa pre našich vojakov skončili boje v karpatsko-duklianskej operácii.

Počas obranných bojov na Ondave začala sa v podduklianskom regióne a na východnom Slovensku mobilizácia do čs. armádneho zboru. Výcvik mobilizovaných vojakov prebiehal v okolitých dedinách svidníckeho okresu. Z hľadiska frontovej situácie 26. novembra 1944 Vyšný Svidník bol v rukách čs. armádneho zboru, Nižný Svidník ovládali nemeckí vojaci.

V jeseni 1944 sa začala dlhá a ťažká etapa oslobodzovania Československej republiky. Veľká sila útočiacich sovietskych vojsk, ale aj nemeckých brániacich sa jednotiek spôsobili neuveriteľne pomalý posun frontu. Na zlomenia obranných nemeckých síl opevnených za Svidníkom na pravom brehu Ondavy, využila sovietska armáda dňa 12.09.1944 na ich masívne bombardovanie. Žiaľ pri bombardovaní sa však nepodarilo prelomiť nepriateľskú obranu a frontová línia tu zostala stáť až do 19. januára 1945.

Za tejto situácie Svidníčania vo svojich domovoch už ďalej nemohli žiť a preto vtedajšie štátne orgány vyhlásili pre celé územie totálnu evakuáciu.

Evakuanti pri zastávkach v obciach na smere do Prešova si museli hľadať ubytovanie chodením a prosením sa po jednotlivých domoch. Stávalo sa dosť často, že v príslušnej obci neprijali nikoho z evakuantov. Svidník ako celok bol oslobodený 19. januára 1945 sovietskymi vojskami 67. streleckého zboru gen. Šmygu a jednotkami čs. armádneho zboru gen. L. Svobodu. Po oslobodení Svidníka naši vojaci postupovali na západ cez územie Slovenska a ich bojová cesta končí v Prahe, kde sa 17. mája 1945 zúčastnili slávnostnej vojenskej prehliadky.

Po dorazení správy, že Svidník bol 19. januára 1945 oslobodený a je možné sa vrátiť, Svidníčania to bez meškania urobili.

Po návrate z evakuácie v jarných mesiacoch roku 1945 navrátilci s úžasom hľadeli na totálne zničený Svidník, neveriac, či si nezmýlili mesto. Žiaľ, bola to realita. Väčšina domov Svidníčanov boli úplne rozbité, nevhodné na bývanie. A tak každý ako vedel zbíjal strechu nad hlavou. Jedni na zhoreniskách zo zotlených dosák poskladali prístrešky, jedni obývali pivnice, iní hľadali bezpečnejšie miesta. Návrat bol sťažený i tým, že veľká časť Svidníka bola zamínovaná. Na príjazdových cestách k obydliam často nachádzali tabuľky z nápisom „Pozor, míny!“.

Popri problémoch s bývaním sa pridružil hlad ľudí, ale aj dobytky. Z nedostatočnej hygieny z pochopiteľných dôvodov sa šírili rôzne, najmä infekčné choroby.

22.04.1945 navštívil okres Svidník vtedajší prezident ČSR Eduard Beneš a minister obrany ČSR arm. Gen. L. Svoboda a o situácii v regióne napísal: „Keď sme prišli na duklianske bojisko, videli sme spálenú zem. Takmer na každom štvorcovom metri boli samé jamy od granátov a mín. Lesy na Dukle a okolí vyzerali tak, ako keď pred žatvou krupobitie zničí úrodu. Dediny spálené, ľudia vyliezali z chatrčí narýchlo zbitých, väčšinou však z bunkrov a zemlianok, pretože ich príbytky vojna zmenila na spálenisko. Vojnová víchrica zanechala na tomto kraji strašný obraz.“.

Následne do Svidníka začali voziť ošatenie a rôzne konzervy z Čiech a organizácie UNRA. Už po februári prišli zo Sovietskeho zväzu od Červenej armády dva vagóny múky pre hladujúcich občanov tohto regiónu. K výraznejšiemu zlepšeniu situácie v zásobovaní však nedošlo ani v nasledujúcich dvoch rokoch.

Posledných viac ako 70 rokov bolo v histórii Svidníka najkrajších. Charakteristiku tohto obdobia podľa jeho významu je možné rozdeliť na štyri nosné obdobia:

Obdobie povojnovej obnovy Svidníka od oslobodenia v roku 1945 do roku 1960.

Obdobie stagnácie rozvoja Svidníka po zrušení ako sídla okresu, t.j. od roku 1960 do roku 1968.

Obdobie znovu vytvorenia okresu Svidník a nebývalého rozvoja mesta, t.j. od r. 1968 do roku 1989.

Obdobie tzv. spoločenských zmien, ktoré spôsobili i spomalenie rozvoja mesta, t.j. obdobie od roku 1989 do dnešných dní.

4.6 Pamiatky mesta

- Pamätník Alexandra Pavloviča

- Pamätník ženistu slobodníka M. Kučeru

- Pamätník ženistu Jána Chudého

- Pamätník ženistom pri odbočke na Kapišovú

- Národopisná expozícia v prírode (skanzen)

• Kríž pri odbočke na Nižnú Jedľovú

• Kríž v Petrovej doline

• Kríž pri Bytservise

• Kríž pod obchvatom

- Prameň Ščop

- Pamätník s výjavmi zo života A. I. Pavloviča

- Pamätná tabuľa Alexandrovi Martiakovi

- Pamätník Námestie slobody

- Socha arm. gen. L. Svobodu

- Sochy Fraňa Gibalu - Záchrankyňa a Osloboditeľ

- Freska vo vestibule Domu kultúry vo Svidníku

- Keramická mozaika so sgrafitom na obchodnom dome „Vašuta“

- Socha – zemeguľa s ozubeným kolesom pri PSS

- Sgrafito na priečelí budovy Okresného úradu Svidníku

- Pamätná tabuľa senátora Juraja Laža na lekární Unicum

4.7 Čestní občania mesta

Arm. gen. Ludvík Svoboda (1895-1979)

Ludvík Svoboda sa narodil 25. novembra 1895 v českom Hroznatíne. Bol česko-slovenský generál a prezident, nositeľ titulov hrdina ČSSR a ZSSR. V rokoch 1968 až 1975 bol prezidentom Československej socialistickej republiky. Je dvojnásobným čestným občanom Svidníka. Ako veliteľ I. československého armádneho zboru sa pri oslobodzovaní Svidníka výrazne zapísal do histórie tohto kraja. Počas frontových dní zabezpečoval pre civilné obyvateľstvo potraviny, vo vojenských kuchyniach sa dal najesť zúboženým, vyhladovaným deťom. V povojnových rokoch prikázal na našom území opravovať rozbité mosty a cesty, odmínovávať úrodné polia, obnovovať život pod Duklou. Najväčším darom pre občanov bolo postavenie prvej barakovej nemocnice, neskôr novej modernej nemocnice, nesúcej jeho meno.

Generálmajor doc. Ing. Oldřich Kvapil CSc. (1918-2011)

Čestný občan Svidníka generálmajor doc. Ing. Oldřich Kvapil CSc. sa narodil 12. novembra 1918 v Rovensku pod Traskami v okrese Semily. V roku 1937 sa prihlásil do armády, ktorej zasvätil celý svoj život. Ako príslušník 1. Čs. armádneho zboru pomáhal poraziť fašistických votrelcov. Zúčastnil sa bojov o Kyjev, Rudu a Bielu Cerkov. Zúčastnil sa aj Karpatsko-duklianskej operácie. Má veľký podiel na oslobodzovaní viacerých obcí okresu i samotného Svidníka. Poddukliansky okres mu prirástol k srdcu, vo svojej knihe spomienok „Návrat z bouře“ opísal aj Svidník v čase neľútostných bojov. Pri príležitosti 40. výročia oslobodenia Svidníka sa v roku 1985 stal čestným občanom Svidníka.

Juraj Lažo (1867 - 1929)

Juraj Lažo patril medzi popredné osobnosti vtedajšieho Vyšného Svidníka, ale aj severovýchodného Slovenska v prvých desaťročiach 20. storočia. Narodil sa 2. mája 1867 vo Vyšnom Svidníku v roľníckej rodine.

Počas svojho života sa aktívne politicky i ekonomicky angažoval, v roku 1925 sa podieľal aj na založení svidníckeho futbalu, speváckeho a divadelného súboru. Ako jeden z politikov, ktorý mal zásluhy na vzniku Československej republiky, túto významnú udalosť v dejinách Rusínov chcel zvýrazniť i výstavbou pamätníka vo Svidníku na vtedajšom trhovisku - pláci. Pod jeho osobným dohľadom nad financovaním spotrebného družstva „Svätá Trojica“ bol tento pamätník pri príležitosti 10. výročia vzniku ČSR dňa 28. októbra 1928 za veľkej účasti obyvateľov Svidníka a okolia odhalený. Jeho národné vlastenectvo potvrdil i nápis na doske pamätníka v azbuke v preklade „Boli sme a budeme“.

Alexander Pavlovič (1819-1900)

Alexander Pavlovič sa narodil 19. septembra 1819 v Šarišskom Čiernom. Študoval Teologickú akadémiu v Trnave, ktorú ukončil v roku 1847. Počas štúdií v Trnave sa sformovali jeho názory a prehĺbili sa jeho sympatie k slovanofilstvu a rusofilstvu. Zdokonalil sa aj v cirkevnom kazateľstve. Na fare vo vtedajšom Vyšnom Svidníku pôsobil od septembra 1864 až do smrti (25. decembra 1900), t. j. vyše 36 rokov. Priaznivé podmienky na fare mu dali možnosť naplno rozvíjať a rozširovať literárnu, kultúrno-osvetovú, náboženskú, ale najmä sociálnu prácu a kontakty s vtedajšou domácou a zahraničnou inteligenciou. Celý svoj život plne spojil s osudmi biedneho ľudu na Makovici. Veľmi dobre poznal jeho každodenný život. Na jeho obranu vystupoval ako kňaz, básnik, publicista a pedagóg. Veľmi aktívne sa zapájal do verejného života. Robil často besedy a stretnutia s obyvateľmi oboch vtedajších Svidníkov - Vyšného Svidníka a Nižného Svidníka a okolitých obcí. Alexander Pavlovič venoval veľkú pozornosť výchove mladej generácie na hodinách náboženstva. Svoje literárne diela písal jazyčyjem, teda zmesou makovického, najmä svidníckeho nárečia, ale aj belovežského, cirkevnej slovančiny a ruského jazyka. Veľký priestor venoval historickej tematike. Známe sú jeho básne Makovycja, Starodavnaja pesň Makovyci, Davnyj Svydnyk i žyteli jeho. Veľká časť jeho tvorby bola po smrti publikovaná, ale zostala aj v rukopisoch, a to nielen na Slovensku, ale aj v Rusku a na Ukrajine.

5. Plnenie funkcií mesta

5.1 *Výchova a vzdelávanie*

V súčasnom období výchovu a vzdelávanie detí v meste poskytujú tieto zariadenia:

Materské školy (predškolské zariadenia)

- MŠ gen. Svobodu
- MŠ Ľudovíta Štúra
- MŠ 8. mája

Základné školy

- ZŠ Komenského
- ZŠ 8. mája
- ZŠ Karpatská
- Spojená škola - základná škola
- Spojená škola internátna
- Cirkevná ZŠ sv. Juraja

Stredné odborné školy a gymnáziá

- Gymnázium duklianskych hrdinov
- Spojená škola – študijné odbory: obchodná akadémia a hotelová akadémia
- Stredná odborná škola polytechnická a služieb arm. gen. L. Svobodu
- Škola umeleckého priemyslu Svidník
- Stredná zdravotnícka škola milosrdného Samaritána

Zaujímavé a voľnočasové organizácie

- Základná umelecká škola
- Centrum voľného času

Iné organizácie

- Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že najmä stredné školy v pôsobnosti PSK budú optimalizované, predovšetkým zlučované a pritom zachovávané žiadané odbory. Cieľom je vytvoriť lepšie podmienky pre žiakov a pedagógov, zároveň efektívne využívať budovy a skvalitňovať vyučovací proces.

5.2 Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť na území mesta Svidník je poskytovaná ambulantne a ústavne formou primárnej a následnej sekundárnej zdravotnej starostlivosti v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach. Ústavnú sekundárnu zdravotnú starostlivosť v meste Svidník zabezpečuje Nemocnica arm. gen. L. Svobodu Svidník, n.o., ktorá je zložená z lôžkovej a poliklinicko-ambulantnej časti.

Svidnícka nemocnica má problémy s nedostatkom atestovaných lekárov. Ani s podporou predstaviteľov mesta a kraja sa nepodarilo zabezpečiť nových atestovaných lekárov v roku 2018, bez ktorých nebolo možné prevádzkovať pôrodnické oddelenie a tým došlo k jeho zrušeniu. V pondelok 17.12.2018 oficiálne skončila činnosť pôrodnického oddelenia nemocnice vo Svidníku. Tá prijala posledné pacientky na plánované alebo akútne zákroky v piatok 14. decembra. Nemocnica následne informovala, že rodičky zo svidníckeho regiónu budú prijímať tri okolité gynekologicko-pôrodnické oddelenia, a to v Humennom, Vranove nad Topľou a v Michalovciach. Na plánované pôrody je pripravená bezplatná doprava, ktorú je možné objednať cez regionálne gynekologické ambulancie. V nemocnici sú zachované gynekologické výkony na úrovni jednoduchovej chirurgie.

5.3 Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v meste Svidník poskytujú:

- a) Senior dom Svida, SNP 4, 089 01 Svidník – verejný poskytovateľ zriadený PSK – poskytuje sociálne služby v zariadení pre seniorov, domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení so zameraním na Alzheimerovu chorobu, Parkinsonovu chorobu a demencie rôzneho typu etiológie celoročnou pobytovou formou – celková kapacita 118 klientov,
- b) NAŠ DOM n.o. Ul. Dezidera Millyho 448/1 Svidník – poskytovateľ sociálnej služby v domove sociálnych služieb ambulantnou formou – kapacita 20 klientov,
- c) Atrium n.o. Horárska 61, Prešov – poskytovateľ sociálnej služby na Ul. Duklianska 653, Svidník v dennom stacionári– kapacita 60 klientov a poskytovateľ sociálnej služby v zariadení pre seniorov - kapacita 40 klientov,
- d) Spoločnosť priateľov detí, mládeže a rodín vo Svidníku, Dlhá 505 Svidník – poskytovateľ sociálnej služby v útulku – kapacita 20 klientov,
- e) Gréckokatolícka charita Prešov – poskytovateľ sociálnej služby v domove na pol ceste v Dome sv. Faustíny, Pavlovičova 344/8, Svidník (kapacita 15 klientov) a špecializovaného sociálneho poradenstva v Sociálnom centre Svidník, Pavlovičova 344/8 (cieľová skupina – osoby závislé od alkoholu, cigariet, drog, nelátkových závislostí napr. patologické hráčstvo, osoby bez domova, osoby so zdravotným postihnutím, seniori),
- f) EURO-DONO, n.o., Ul. Gen. Svobodu 684/11, Svidník – poskytovateľ základného sociálneho poradenstva – cieľová skupina: marginalizované komunity – občania dlhodobo nezamestnaní, občania so zdravotným postihnutím, občania marginalizovanej rómskej komunity,
- g) Slovenský Červený kríž, územný spolok Svidník – poskytovateľ opatrovateľskej služby, požičiavanie pomôcok, prepravnej služby.

h) Mesto Svidník - opatrovateľská služba, denné centrum.

Pri poskytovaní soc. služieb sa mesto v prvom rade zameriava na sociálne najslabšie skupiny obyvateľstva t. j. zdravotne postihnutých občanov, chorých a starých občanov nášho mesta s nízkymi príjmami, dôchodcov, ale aj viacdtné rodiny s nezaopatrenými deťmi.

Mesto Svidník výkon sociálnych služieb zabezpečuje v súlade so zákonom č.488/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

Najväčší rozsah prác a finančné zabezpečenie v rámci sociálnych služieb, ktoré mesto zabezpečuje si vyžaduje **opatrovateľská služba**. Opatrovateľská služba je terénna soc. služba poskytovaná fyz. osobe, ktorej stupeň odkázanosti je najmenej II. podľa prílohy č. 3 tohto zákona a zároveň je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách.

Priemerne v roku 2019 bola poskytovaná starostlivosť pre 31 opatrovaných s priemerným vekom 80 rokov a túto činnosť zabezpečovalo 17 opatrovateľiek. Väčšinou sa jedná o občanov, ktorí sú buď bezdetní, alebo ich blízky príbuzní pracujú a túto službu požadujú počas ich neprítomnosti.

Od januára 2019 do februára 2021 je výkon opatrovateľskej služby čiastočne financovaný v rámci projektu „ Poskytovanie opatrovateľskej služby v meste Svidník“ z MPSVaR SR. Celkove po dobu projektu mesto získa 266 760,00 EUR

Aj napriek rastúcim nákladom na výkon opatrovateľskej služby mesto sa bude snažiť zvyšovať kvalitu poskytovania tejto sociálnej služby k spokojnosti opatrovaných. Mesto Svidník zároveň poskytuje aj odľahčovaciu službu určenú občanom, ktorým je poskytovaná celodenná starostlivosť počas doby, kedy fyzická osoba zabezpečujúca celodennú starostlivosť túto nemôže vykonávať, či už z dôvodu choroby, kúpeľnej liečby a pod.

Ďalšia sociálna služba poskytovaná v súlade so zákonom o sociálnych službách je **sociálna služba v dennom centre**, kde sa poskytuje predovšetkým základné sociálne poradenstvo a záujmová činnosť. Služba sa poskytuje osobám v dôchodkovom veku, osobám so zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, resp. starým rodičom s vnukmi. Denné centrum v priebehu roka organizuje množstvo besied, výstav, kvízov, prednášok, rôznych kultúrnych akcií, vychádzok do prírody, športových popoludní a zájazdovú činnosť. Z úspešných akcií, ktoré pripravujeme pre našich seniorov spomeniem slávnostný program z príležitosti mesiaca úcty k starším, ale aj slávnostné prijatie jubilantiek pri príležitosti MDŽ. Mesto už niekoľko rokov poskytuje priestory a hradí prevádzkové náklady pre činnosť Mestskej organizácie Jednoty dôchodcov. Jednota dôchodcov v nich organizuje rôzne spoločenské akcie pre našich seniorov. V pláne mesta je v roku 2021 vybudovať vlastné Centrum sociálnych služieb.

V rámci starostlivosti o našich občanov mesto **Svidník dobrovoľne prispieva na stravu** našim seniorom a invalidným občanom s nízkymi príjmami. V roku 2019 sme prispievali 210 občanom nášho mesta a na túto výpomoc bolo použitých 9,28 tis. EUR. Občan dostáva stravné lístky v závislosti od výšky svojho príjmu. Zároveň organizačne zabezpečujeme stravovanie v Senior dom Svida vo Svidníku pre 10. seniorov.

Pri poskytovaní pomoci vo forme finančného príspevku sa v prvom rade zameriavame na sociálne najslabšie skupiny obyvateľstva t.j. rodiny s nezaopatrenými deťmi a zdravotne postihnutých občanov. Je to dobrovoľná sociálna pomoc rodinám s nezaopatrenými deťmi a invalidným občanom určená na základné vybavenie pre deti navštevujúce školu resp. ako doplatok na lieky a zdravotnú pomôcku . Finančný príspevok sa poskytuje raz ročne pri zvýšených alebo mimoriadnych výdajoch rodinám, ktoré sa ocitli v stave hmotnej alebo sociálnej núdze a je limitovaný schváleným rozpočtom mesta v danom kalendárnom roku.

V roku 2019 mesto poskytlo 35 jednorazových finančných výpomoci v celkovej výške 2 035,00 EUR.

Pri práci so sociálne vylúčenými a ohrozenými skupinami osôb v rámci národného projektu „**Terénna sociálna práca v obciach I**“ mesto zamestnávalo v roku 2019 dvoch terénnych sociálnych pracovníkov. Tento projekt bol financovaný z FSR mesačne vo výške 1 660,00 EUR. Priamo v bytových domoch, kde táto skupina osôb žije a to na Ul. Nábřežnej a na Ul. Festivalovej sme vyčlenili priestory pre komunitnú prácu. V týchto lokalitách sa pracuje hlavne s dospelými, ale aj s deťmi a mládežou v poobedňajších hodinách. Deti a mládež tam majú možnosť zahrať si spoločenské hry, kresliť, pripraviť sa do školy, alebo si vonku na ihrisku zašportovať. Zároveň s nimi pripravujeme rôzne výchovno-vzdelávacie aktivity, tvorivé dielne, prázdninové aktivity a pod.. V doobedňajších hodinách je to hlavne práca s dospelými občanmi, pomoc pri vybavovaní úradných záležitostí, poskytnutie sociálneho poradenstva, konzultácie a pod. V prvom rade sa jedná o prácu so sociálne vylúčenými a ohrozenými skupinami obyvateľstva, kde sa zameriavame na podporu a integráciu skupín a jednotlivcov dlhodobo vystavených sociálnemu vylúčeniu. Pracujeme s komunitou v jej prirodzenom sociálnom prostredí. V rámci tejto činnosti sa nám podarilo zlepšiť jednak školskú dochádzku, platobnú disciplínu nájomného, nastalo zlepšenie zdravotnej starostlivosti o deti, ako aj čistotu a poriadok v meste. Zároveň je to starostlivosť o občanov, ktorí sa z rôznych dôvodov stali bezdomovcami. Ďalej je to poradenská činnosť občanom, ktorí sa dostali do zlej sociálnej situácie. Terénni sociálni pracovníci mu navrhujú spôsob riešenia jeho problémov a v prípade potreby sprevádzajú klienta na príslušné inštitúcie, kde mu pomáhajú uplatniť jeho občianske práva. Ich práca smeruje k jednému cieľu t. j. zlepšiť soc. situáciu občana tak, aby bol schopný riadiť svoj život samostatne a prebrať zodpovednosť za riešenie svojej situácie.

Mesto Svidník dlhodobo vykonáva aj **inštitút osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke oprávnených osôb.**

Dôvodom na ustanovenie osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi a príspevkov bola skutočnosť, že poberatelia dávok tieto nevyužívali na účel, na ktorý sa dávka poskytuje t. j. nehradili z nej výdavky na zabezpečenie základných životných potrieb svojich a tiež celého okruhu, pre ktorých je dávka a príspevky určená v jednej sume, dochádzalo k zanedbávaniu výživy a starostlivosti o deti, neschopnosti hospodáriť s finančnými prostriedkami, ale hlavne neplatenie nájomného a úhrad spojených s užívaním nájomných bytov.

V roku 2019 bolo na inštitút osobitného príjemcu napojených priemerne okolo 40 rodín, čo je 169 spoločne posudzovaných osôb. Dávka v hmotnej núdzi príde na účet mesta a po zaplatení poplatkov za nájom a služieb spojených s nájmom sa im táto dávka vypláti v troch výplatných termínoch.

Mesto je osobitným príjemcom rodinných prídavkov pre deti, ktoré nedodržiavajú školskú dochádzku. Priemerne sa jedná o 4 - 6 detí, kde mesto vykonáva šetrenia a pohovory s rodičmi v týchto rodinách.

Poskytujeme pomoc dlhodobo nezamestnaným občanom nášho mesta, ktorí sa nevedia uplatniť na trhu práce. Mesto Svidník v rámci riešenia nezamestnanosti zamestnáva formou **malých obecných služieb a aktivačných prác priemerne 80 občanov**, ktorí pomáhajú udržiavať verejné priestranstvá v meste čisté. Zároveň sme zamestnali jedného koordinátora, ktorý organizuje malé obecné služby a aktivačné práce.

V roku 2016 bol vypracovaný Komunitný plán sociálnych služieb mesta Svidník pre programové obdobie 2016 – 2022. Tento dokument predstavuje významný koncepčný,

strategický a záväzný dokument mesta Svidník v sociálnej oblasti, v ktorom bolo definovaných 10 špecifických cieľov a to:

1. Podporiť kvalitné poskytovanie sociálnych služieb na komunitnej báze
2. Rozšíriť ponuku sociálnych služieb pre občanov so zdravotným postihnutím a ich rodín
3. Podpora tvorby pracovných príležitostí, aktivácie a pracovného začlenenia občanov so ZP
4. Podpora integrácie detí so ZP do spoločnosti, vzdelávacieho systému
5. Podporiť kvalitné poskytovanie sociálnych služieb pre rodiny s deťmi a mládež, zabezpečenie výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni
6. Podporiť zvyšovanie počtu a kvalitné poskytovanie sociálnych služieb pre občanov v núdzi a sociálne odkázaných
7. Zabezpečenie podmienok pre bývanie osôb v núdzi a sociálne odkázaných
8. Podpora MRK
9. Podpora tvorby pracovných miest
10. Podpora integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že sociálne služby budú aj naďalej poskytované v rovnakom rozsahu.

5.4 Kultúra a šport

Kultúra

Mesto Svidník má v kultúrnej oblasti výnimočný vzťah k uchovaniu tradícií rusínskych a ukrajinských predkov.

Vo Svidníku je od roku 1964 Múzeum ukrajinskej kultúry, ktoré patrí pod Slovenské národné múzeum a je najstaršie národnostné múzeum na Slovensku. Jeho hlavná expozícia sa nachádza v centre mesta Svidník v budove z 19. storočia. Okrem hlavnej expozície sa v múzeu často organizujú umelecké výstavy, rôzne besedy a konferencie.

Súčasťou múzea je Národopisná expozícia v prírode – skanzen, ktorý je priamo v meste nad amfiteátrom vo Svidníku. Skanzen je obľúbeným miestom pre kultúrne podujatia, rodinné oslavy (romantické svadby...) a súťaže v prírode.

Múzeum disponuje aj umelecko-historickou expozíciou – Galériou Dezidera Millyho. Expozícia bola sprístupnená v roku 1983 a nachádza v barokovom kaštieli z 18. storočia.

Svidník a okolie sa vyznačujú výnimočnými drevenými kostolíkmi, ktoré tvoria Karpatskú drevenú cestu. Kostolík v Ladomírovej a kostolík v Bodružali sú národnými kultúrnymi pamiatkami zapísanými v UNESCO.

Kraj pod Duklou, ktorého súčasťou je mesto Svidník, je bohatý na ľudové zvyklosti a tradície. Hudbe, tancu i spevu sa v meste úspešne venuje folklórny súbor Makovica, detský folklórny súbor Makovička, ale aj súbor zo ZUŠ Komanička, tanečný klub Svitan a Svitanček a tanečný klub Sopkovej. Tradičné umenie sa postupom času stáva skôr záľubou pre nadšencov, než zárobkovou činnosťou, ale mnohí remeselníci sa svojmu umeniu venujú celoročne a s nadšením prezentujú svoje výrobky na rôznych podujatiach. Početné kultúrne akcie organizuje Podduklianske osvetové stredisko, ktoré je kultúrnym pracoviskom Prešovského samosprávneho kraja, rovnako ako Podduklianska knižnica, ktorá ako prvá na Slovensku realizuje holandsko-slovenský projekt bibliobusovej formy vypožičiavania knižných jednotiek. O Svidníku sú organizované dva festivaly: Slávnosti kultúry Rusínov – Ukrajincov Slovenska a Rusínsky festival. V meste Svidník sídli aj Štátny okresný archív s cennými fondmi a dokumentami z obdobia 1918-1990.

Mestu Svidník sa podarilo v roku 2013 realizovať digitalizáciu Kina Dukla a v roku 2014 kompletnú rekonštrukciu Domu kultúry. V tomto kultúrnom stánku sa organizuje množstvo podujatí, divadelných predstavení, koncertov, či výstav.

Počas roka sa vo Svidníku koná niekoľko tradičných podujatí, ktoré majú už svoje stabilné miesto v kalendári. Patrí medzi ne: Oslobodenie mesta Svidník, Deň žien, Deň Učiteľov, Deň Matiek, Oslavy 1. mája, festivaly, Dni Svidníka, Dukelský beh mieru, Október-mesiac úcty k starším, Echo našich slávností, Predvianočné predajné trhy, Vianočné koncerty, Vianočné trhy a Silvester. Na podujatiach spolupracuje mesto s materskými školami, základnými školami, základnou umeleckou školou, tanečnými a speváckymi zoskupeniami i jednotlivcami. Na mnohých ďalších podujatiach mesto participuje ako spoluorganizátor a tak možno povedať, že Svidník je menšie mestečko, ale ľudia v ňom i z okolia majú množstvo príležitostí na kultúrno spoločenské i športové vyžitie.

Tvorivosť Svidničanov i rodákov z okolia sa prejavuje v rôznych publikáciách, divadelných predstaveniach, koncertoch a výstavách.

Šport

Priaznivcov športu potešia vo Svidníku dvoje tenisové kurty, letné kúpalisko Vodný svet, ktorý má vo svojom areály aj wellness Aquarutheniu. Priestory wellnessu sú v budove, ktorá 20 rokov chátrala a teraz poskytuje služby pre domácich i turistov, v tisícoch ho navštevujú najmä poľskí turisti. Medzi ľuďmi sa rozširuje záujem o behanie, tradičný Dukelský beh mieru (tretí najstarší beh na Slovensku) mal v tomto roku významné jubileum, oslávil sme 60 rokov a z roka na rok má viac prihlásených bežcov najmä z radov amatérov. Spolu so sprievodnými podujatiami sa behu zúčastňujú stovky malých aj veľkých nadšencov. Tento rok bola pridaná disciplína on-line korčuliarov a milým spestrením boli lezúni.

V meste je viac ako 20 športovísk, športová hala s bowlingom a stále sa rozširujú a modernizujú detské ihriská.

Oblúbeným športom je volejbal, ktorý sa stal úspešným celoslovensky vo všetkých vekových kategóriách. Máme majstrov v žiackych kategóriách, medzi mládežníkmi a A kategória zaznamenávala tiež vynikajúce výsledky. Tak ako na celom svete aj v meste Svidník je oblúbeným športom futbal, mesto má futbalový klub, ktorý hraje III. ligu a zaujímame sa o externé zdroje na opravu tribúny.

Mládež vo Svidníku má možnosť venovať sa šachu, stolnému tenis a karate, v meste je aj úspešný hokejbalový klub. Svidník má letisko, ktoré využíva Aeroklub Svidník na športové lietanie, ale areál je vďačným priestorom aj na iné športové a spoločenské aktivity, napr. Šarkaniádu, letecké dni, roky bol dejiskom Tuning zrazu a tiež ho bežkári využívajú na zimné výstupy do okolitých kopcov. Okolie Svidníka má bohaté možnosti nie len na bežecké, ale aj zjazdové lyžovanie, v dosahu 20 km sú tri zjazdovky. Samotný Svidník, ale aj rýchla dostupnosť do prírody vytvára podmienky na bicyklovanie a behanie. Ambíciou mesta je získať prostriedky na vybudovanie nových cyklochodníkov a víziou pre ďalšie roky zaujímať sa o prepojenie Svidníka a Stropkova cyklochodníkom popri rieke Ondava.

Ihriská v meste na futbal, volejbal, basketbal sú pri : ZŠ Ul. Komenského, ZŠ Ul. Karpatská, Gymnáziu DH, na hokejbal pri ZŠ Ul. karpatská, na korčuľovanie je klzisko Ul. Bardejovská, na plávanie je bazén pri ZŠ Ul. 8. mája a wellness - Aquaruthenia, Ul. Bardejovská, Svidník. V ďalších rokoch mesto plánuje realizovať rekonštrukciu atletického areálu pri ZŠ na Ul. 8. mája a vytvoriť z neho multifunkčný športový stánok, zastrešiť areál zimného štadióna a rekonštruovať tribúnu na futbalovom štadióne.

5.5 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v meste :

- Bytservis – SK, s.r.o. Stropkovská 473, Svidník – stavebná činnosť, stavebné materiály
- ELEKTROTRANSPORT CD, Kutuzovova B/24, Svidník – elektromon. práce, výťahy
- Energospol, Poperník Dušan, gen. Svobodu 682/5, Svidník – inštalatérske práce, plyn, voda
- EXEL TRANS, s. r. o. , Bardejovská 34, Svidník – kamiónová doprava
- GAS-MG, s. r. o., Komenského 315, Svidník – stavebná činnosť
- Gras SK s. r. o., Sov. hrdinov 243/88, Svidník – maloobchod s počítačmi
- H.K.K. mont, s. r. o. , Pionierska, Svidník – stavebná činnosť
- IC – AUMONT, s. r. o. , Sov. hrdinov 200, Svidník – agentúra sprostredkujúca zamestnanie
- METALIMPEX – Ján Ivančo, Bardejovská 207/36, Svidník – stavebná činnosť
- JUMI-STAV, s. r. o., Sov. hrdinov 370, Svidník – stavebná činnosť
- KOVMAK, s.r.o., Poštová 233, Svidník – klampiarske a zámočnicke práce
- Kuzma Dušan, Duklianska 644/15, Svidník – stavebná činnosť
- PRINT CUP s.r.o., Centrálna, Kružlov
- Službyt, s.r.o., Karpatská 56, Svidník – dodávka tepla
- STAVBET- OP, s.r.o. Bardejovská 207/36, Svidník – stavebné práce
- TIPO – Ing. Popovec, Sov. hrdinov 453/14, Svidník – drevovýroba
- SAD Humenné, a. s., prevádzka Svidník – autobusová doprava
- VVS, a.s. , Stropkovská 643, Svidník – dodávka vody.

Najvýznamnejší priemysel v meste :

- Anna Pavličková, Bardejovská 354/38, Svidník – výroba a predaj konfekcie
- ETILOG, s.r.o., Strojnícka 9/A, Prešov
- Slotex-Magdaléna Slotová, 8. mája 1416/58, Svidník - výroba konfekcie
- JOHRAMont, s. r. o. Sov. hrdinov 629/113, Svidník – kompletáže káblových zostáv
- METAL CONTAINER, a. s. Sov. hrdinov 629/113, Svidník – výroba nádrží zásobníkov a kontajnerov z kovu
- PSS Svidník, a. s. Sov. hrdinov 460/114, Svidník - výroba potravinárskych strojov --
- VANAPO, s. r. o. – Festivalová 802/9, Svidník – výroba a spracovanie liehu
- TaiMar – Marcela Gulová, 8.mája 141/62, Svidník – výroba konfekcie

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v meste :

- AGROSLUŽBY Svidník, s. r. o. Stropkovská 474, Svidník – výroba a predaj krmív

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v meste sa udrží aspoň na terajšej úrovni.

6. Informácie o vývoji mesta z pohľadu rozpočtovníctva

Rozpočet mesta Svidník na rok 2019 bol schválený uznesením č. 33/2019 Mestského zastupiteľstva vo Svidníku zo dňa 21. februára 2019. Rozpočet bol zostavený ako prebytkový. Vzhľadom na to, že počas roka vznikli nové okolnosti, s ktorými sa pri zostavovaní rozpočtu nepočítalo, bolo vykonaných 5 zmien rozpočtu a vydané 2 rozpočtové opatrenia primátorky

mesta, v dôsledku čoho príjmy boli upravené na sumu 13 315,44 tis. EUR a výdavky boli upravené na sumu 12 433,44 tis. EUR.

Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2019 v tis. EUR

Rozpočtový rok 2019 mesto ukončilo s prebytkom rozpočtu vo výške 1 200,98 tis. EUR z dôvodu:

Rozpočet	Príjmy	Výdavky	Rozdiel
Bežný	9 588,41	8 948,28	640,13
Kapitálový	2 092,41	1 926,72	165,69
BR + KP spolu	11 680,82	10 875,00	805,82
Finančné operácie	641,05	245,90	395,15
C e l k o m	12 321,86	11 120,89	1 200,98

Rozpočtový výsledok hospodárenia za rok 2019 v sume 1 200,98 tis. EUR bol zistený mimo účtovníctva na základe skutočne realizovaných rozpočtových príjmov a rozpočtových výdavkov zatriedených podľa rozpočtovej klasifikácie.

Bežný rozpočet bol splnený na 95,15 % rozpočtovaných bežných príjmov, resp. na 90,93 % rozpočtovaných bežných výdavkov.

Kapitálový rozpočet bol splnený na 95,79 % rozpočtovaných kapitálových príjmov, resp. na 84,37 % rozpočtovaných kapitálových výdavkov.

Finančné operácie zahŕňajú zapojenie prevodov z peňažných fondov, zostatkov z minulých rokov do rozpočtu mesta, realizuje sa nimi prijatie návratných zdrojov financovania, ich splácanie, poskytujú sa návratné finančné výpomoci a pod. Príjmy z finančných operácií boli splnené na 60,80 %. Splácanie istín z poskytnutých úverov a leasingov bolo v roku 2019 realizované v zmysle zmluvných podmienok.

Mesto Svidník čerpalo v roku 2019 úver zo VÚB a.s. vo výške 309 080,00 EUR na rekonštrukciu a realizáciu nových miestnych komunikácií.

Splácanie istín z poskytnutých úverov a leasingov bolo v roku 2019 realizované v zmysle zmluvných podmienok. V súlade s úverovými zmluvami mesto Svidník splácalo istinu aj úroky. Zostatok úverov k 31.12.2019 bol 3 610 537,37 EUR, z toho: bankové úvery 931 509,92 EUR a Štátny fond rozvoja bývania 2 679 027,45 EUR.

Mesto Svidník má schválený rozpočet na roky 2020 – 2022 na základe uznesenia MsZ č. 113/2019 zo dňa 4. decembra 2019.

7. Informácie o vývoji mesta z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

7.1 Riadna účtovná závierka

Prehľad aktív a pasív (súvaha k 31.12. príslušného roku)

Aktíva v EUR

<i>Položka</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Dlhodobý nehmotný majetok</i>	<i>23 327,44</i>	<i>13 994,44</i>	<i>7 031,20</i>
<i>Dlhodobý hmotný majetok</i>	<i>19 639 330,62</i>	<i>21 170 951,36</i>	<i>20 160 802,29</i>
<i>Dlhodobý finančný majetok</i>	<i>2 515 285,45</i>	<i>2 515 285,45</i>	<i>2 515 285,45</i>
<i>Neobežný majetok spolu</i>	<i>22 177 943,51</i>	<i>23 700 231,25</i>	<i>22 683 118,94</i>
<i>Zásoby</i>	<i>121,44</i>	<i>70,13</i>	<i>146,99</i>
<i>Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy</i>	<i>3 903 752,43</i>	<i>3 927 277,43</i>	<i>5 111 603,64</i>

<i>Krátkodobé pohľadávky</i>	377 842,54	589 333,97	609 944,54
<i>Finančné účty</i>	919 459,46	831 019,14	1 672 393,13
Obežný majetok	5 201 175,87	5 347 700,67	7 394 088,30
<i>Časové rozlíšenie</i>	5 802,01	6 292,16	3 913,88
Aktíva spolu	27 384 921,39	29 054 224,08	30 081 121,12

Pasíva v EUR

Vlastné imanie	14 533 597,39	14 464 614,94	14 474 159,49
<i>Rezervy</i>	163 600,00	254 560,00	348 036,88
<i>Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy</i>	11 783,24	266 116,10	576 455,62
<i>Dlhodobé záväzky</i>	2 847 785,11	2 738 468,56	2 631 885,22
<i>Krátkodobé záväzky</i>	776 427,57	1 421 691,22	880 117,98
<i>Bankové úvery</i>	483 011,41	744 324,08	931 509,92
Záväzky spolu	4 282 607,33	5 425 159,96	5 368 005,62
<i>Časové rozlíšenie</i>	8 568 716,67	9 164 449,18	10 238 956,01
Pasíva spolu	26 384 921,39	29 054 224,08	30 081 121,12

7.2 Konsolidovaná účtovná závierka

Prehľad aktív a pasív (konsolidovaná súvaha k 31.12. príslušného roku)

Aktíva v EUR

<i>Položka</i>	2017	2018	2019
<i>Dlhodobý nehmotný majetok</i>	23 327,44	13 994,44	7 031,20
<i>Dlhodobý hmotný majetok</i>	23 715 318,25	25 260 620,64	25 507 001,95
<i>Dlhodobý finančný majetok</i>	2 515 285,45	2 515 285,45	2 515 285,45
Neobežný majetok spolu	26 253 931,14	27 789 900,53	28 029 318,60
<i>Zásoby</i>	22 993,35	14 138,12	14 814,70
<i>Dlhodobé pohľadávky</i>	0,11	0,00	0,11
<i>Krátkodobé pohľadávky</i>	406 508,71	606 065,29	622 704,07
<i>Finančné účty</i>	1 182 320,72	1 148 852,50	2 055 310,32
Obežný majetok	1 611 822,89	1 769 055,91	2 692 829,20
<i>Časové rozlíšenie</i>	11 751,03	11 848,28	9 932,80
Aktíva spolu	27 877 505,06	29 570 804,72	30 732 080,60

Pasíva v EUR

Vlastné imanie	14 405 859,78	14 332 683,75	14 309 937,87
<i>Rezervy</i>	163 600,00	254 560,00	348 036,88
<i>Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy</i>	11 783,24	284 837,55	622 262,18
<i>Dlhodobé záväzky</i>	2 879 874,84	2 763 491,41	2 730 166,30
<i>Krátkodobé záväzky</i>	1 165 620,03	1 838 303,90	1 368 181,60
<i>Bankové úvery</i>	483 015,06	744 324,08	931 509,92
Záväzky spolu	4 703 893,17	5 885 516,94	6 000 156,88
<i>Časové rozlíšenie</i>	8 767 752,11	9 352 604,03	10 421 985,85
Pasíva spolu	27 877 505,06	29 570 804,72	30 732 080,60

8. Hospodársky výsledok

8.1. Prehľad nákladov a výnosov (výkaz ziskov a strát k 31.12. príslušného roku)

Náklady v EUR

Položka	2017	2018	2019
Spotrebované nákupy	290 140,57	277 069,04	295 054,73
Služby	782 370,37	697 233,37	585 014,72
Osobné náklady	1 410 624,34	1 590 858,48	1 707 511,26
Dane a poplatky	157,89	939,09	288,33
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	303 972,03	389 511,93	409 778,63
Odpisy	1 444 291,74	1 188 088,32	1 075 003,54
Finančné náklady	66 961,42	66 827,40	58 991,93
Náklady na transfery	2 579 904,89	3 359 327,54	3 535 430,98
Náklady spolu	7 295 745,73	7 569 855,17	7 667 074,12

Výnosy v EUR

Tržby za vlastné výkony	412 088,18	380 729,78	440 973,21
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	4 786 392,46	5 266 641,21	5 557 619,19
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	714 224,90	679 739,84	403 046,85
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	217 564,65	14 076,39	134 789,02
Finančné výnosy	1 264,70	1 240,34	744,61
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	1 368 812,25	1 197 980,84	1 138 445,23
Výnosy spolu	7 500 347,14	7 540 408,40	7 675 618,11
Výsledok hospodárenia	204 601,41	-29 446,77	8 543,99

Mesto Svidník vykazuje vo svojom účtovníctve výsledok hospodárenia za rok 2019 zisk 8 543,99 EUR.

8.2. Prehľad nákladov a výnosov (konsolidovaný výkaz ziskov a strát k 31.12. príslušného roku)

Náklady v EUR

<i>Položka</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Spotrebované nákupy</i>	<i>1 120 048,90</i>	<i>1 118 067,09</i>	<i>1 091 922,10</i>
<i>Služby</i>	<i>979 531,57</i>	<i>1 183 370,32</i>	<i>970 980,09</i>
<i>Osobné náklady</i>	<i>5 296 960,96</i>	<i>5 746 453,08</i>	<i>6 461 185,22</i>
<i>Dane a poplatky</i>	<i>2 027,89</i>	<i>2 902,59</i>	<i>2 251,83</i>
<i>Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť</i>	<i>355 022,27</i>	<i>441 089,40</i>	<i>454 748,47</i>
<i>Odpisy</i>	<i>1 635 364,74</i>	<i>1 337 034,46</i>	<i>1 279 589,85</i>
<i>Finančné náklady</i>	<i>78 455,58</i>	<i>80 870,08</i>	<i>72 627,57</i>
<i>Náklady na transfery</i>	<i>168 292,37</i>	<i>213 881,42</i>	<i>206 223,83</i>
<i>Náklady spolu</i>	<i>9 635 704,28</i>	<i>10 163 668,44</i>	<i>10 539 528,96</i>

Výnosy v EUR

<i>Tržby za vlastné výkony</i>	<i>707 352,39</i>	<i>883 618,91</i>	<i>891 983,36</i>
<i>Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov</i>	<i>4 786 392,46</i>	<i>5 266 641,21</i>	<i>5 557 619,19</i>
<i>Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti</i>	<i>650 574,96</i>	<i>740 783,71</i>	<i>439 434,72</i>
<i>Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti</i>	<i>217 564,65</i>	<i>14 076,39</i>	<i>134 789,02</i>
<i>Finančné výnosy</i>	<i>1 264,70</i>	<i>1 240,34</i>	<i>744,61</i>
<i>Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov</i>	<i>3 218 846,70</i>	<i>3 225 647,63</i>	<i>3 493 815,32</i>
<i>Výnosy spolu</i>	<i>9 581 995,86</i>	<i>10 132 008,19</i>	<i>10 518 386,22</i>
<i>Výsledok hospodárenia</i>	<i>-53 708,42</i>	<i>-31 660,25</i>	<i>- 21 142,74</i>

Mesto Svidník vykazuje vo svojom účtovníctve konsolidovaný výsledok hospodárenia za rok 2019 stratu 21 142,74 EUR.

9. Ostatné dôležité informácie

9.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2019 mesto prijalo granty a transfery od rôznych poskytovateľov.

Na bežné výdavky boli prijaté granty a transfery v celkovej výške 3 107 962,83 EUR.

Na kapitálové výdavky boli prijaté transfery v celkovej výške 1 827 030,53 EUR.

9.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2019 mesto Svidník poskytlo zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle Všeobecne záväzného nariadenia mesta Svidník č. 5/2012:

P. č.	Žiadateľ	Účel	Čerpanie
1	SZ protifašistických bojovníkov	na ochranu ľudských práv a základných slobôd a na činnosť organizácie	200,00
2	Gréckokatolícka cirkev, farnosť Svidník	na inštaláciu kamerového systému v a pri chráme	2 000,00
3	Dobrovoľný hasičský zbor Svidník	na zakúpenie športových hadíc	0
4	Slov. zväz telesne postihnutých, OC	na poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti a na činnosť	200,00
5	1.FKSvidník	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na činnosť futbalového klubu	50 000,00
6	Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, OV Svidník	na poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti a na činnosť	200,00
7	Spoločnosť psoriatickov a atopikov SR	na poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti a na činnosť	100,00
8	Karate klub Svidník	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na činnosť klubu	800,00
9	ŠK Komenského Svidník	na zabezpečenie. účasti vo volejbalových súťažiach	2 000,00
10	Obč. združenie Zvedavko	na zakúpenie krojov pre deti MŠ	200,00
11	TJ Slávia Svidník	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na činnosť klubu	50 000,00
12	Spol. priateľov detí, mládeže a rodín	na realizáciu hrobového miesta pre nenarodené deti	0
13	Únia nevidiacich a slabozrakých SR	na poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti a na činnosť	200,00
14	Pravoslávna cirkevná obec vo Svidníku	na rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt a na obnovu objektov pravoslávnej cirkevnej obce	2 000,00
15	Gréckokatolícka charita Prešov	na rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt a na čin. Domu Sv. Faustíny a Soc. centra	500,00
16	SŠK CENTRÁL STO Spojená škola	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na činnosť stolnotenisového oddielu	600,00
17	ZO chovateľov pošt. holubov Svidník	na zachovanie prírodných hodnôt a na zabezpečenie. pretekovej sezóny v roku 2019	100,00
18	Podduklianska knižnica Svidník	na rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt a na nákup kníh	200,00

19	OV Slov. zväzu záhradkárov	na zachovanie prírodných hodnôt a na činnosť v oblasti pestovania	100,00
20	ZO Slov. zväzu včelárov	na zachovanie prírodných hodnôt a na činnosť	100,00
21	Svidnícka paleta	na skultúrenie priestorov mesta Svidník	500,00
22	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Svidník	na rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt a na opravu interiéru kostola a elektronických častí	2 000,00
23	ŠK ZŠ Karpatská	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na činnosť stolnotenisového odd.	300,00
24	KST DOLINY A HORY	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na činnosť	100,00
25	Tanečný klub SVITAN	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na činnosť	200,00
27	SČK, Územný spolok Svidník	na poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti	500,00
28	Gréckokatolícka cirkev, farnosť Záhradná	na rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt a na rekonštrukciu chrámu	2 000,00
29	SRZ MO Svidník	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na zarybňovanie, športové súťaže	300,00
30	Umelecký klub PROSPECTA	na rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt a na činnosť a na činnosť DFS Makovička FS Makovica	1 500,00
31	HK LION Svidník	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na činnosť hokejbalového klubu	9 900,00
32	HK SVIDNÍCKI VLCI	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na činnosť hokejového klubu pre 6 až 13 ročné deti	2 000,00
33	Umelecké vzdelávania a kultúra, n. f.	na rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt a na zakúpenie ozvučovacej techniky a krojov	500,00
34	Miešaný spevácky zbor Božského srdca	na rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt a na činnosť	200,00
35	“ Ski club Svidník “	na vzdelávanie, výchovu a rozvoj telesnej kultúry a na činnosť lyžiarskeho klubu pre deti vo veku 4-15	500,00
36	MINORITY SK	záujmová umelecká činnosť a kultúrne aktivity pre deti a mládež a zorganizovanie kultúrno–vzdelávacieho tábora.	500,00
	Spolu		131 000,00

9.3 Významné investičné akcie v roku 2019

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2019:

- Rekonštrukcia mosta na Ul. Festivalová
- Rekonštrukcia materských škôl
- Zateplenie telocvični ZŠ Ul. Karpatská
- Rekonštrukcia stúpacích rozvodov BD Nábřežná
- Rozšírenie cintorína
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií

9.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Mestská informačná kancelária
- Centrum sociálnych služieb
- Realizácia nových a rekonštrukcia existujúcich MK
- Vodozádržné opatrenia ul. 8. mája – Pešia Zóna
- Zastrešenie zimného štadióna
- Športový areál - umelá tráva

9.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Vo Svidníku, dňa 15.10.2020

Mgr. Marcela Ivančová v. r.
primátorka mesta

Spracoval: Ing. Nikolaj Vlčinov
vedúci odboru financií